

**Rapport van de Commissie inzake de inventarisatie en
waardering van de boedel van het Algemeen
Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1. Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding voor de uit te voeren werkzaamheden.....	3
1.2 Commissie inzake inventarisatie en waardering van de boedel van het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen.....	3
1.3 Algemene uitgangspunten gehanteerd bij de uitvoering van de werkzaamheden.....	5
1.4 Beperking bij uitvoering van de werkzaamheden.....	5
1.5 Verdere opbouw van het rapport.....	6
2. Voorstel te hanteren verdeelsleutel bij de scheiding en deling van de boedel van het APNA.....	7
2.1 De verdeelsleutel	7
2.2 Toerekening van deelgenoten behorende bij het Land aan de verschillende eilandgebieden.....	8
2.3 Berekening van de verdeelsleutel.....	10
3. Verdeling van de boedel van het APNA.....	12
3.1 Uitgangspunten bij de verdeling van de verschillende componenten van de boedel van het APNA.....	12
3.2 Verdeling van de boedel	14
4. Samenvatting en aanbevelingen.....	19
4.1 Samenvatting.....	19
4.2 Aanbevelingen.....	23
Bijlage I Balans APNA per 31 December 2005.....	25
Bijlage II Inrichting Pensioenen Overheidsdienaren in de nieuwe Staatkundige verhoudingen.....	26
Bijlage III Verdeelsleutel APNA inclusief aantallen.....	29

1. Inleiding

1.1 Aanleiding voor de uit te voeren werkzaamheden

In het hoofdlijnenakkoord van 22 oktober 2005 is tussen Nederland, het Land de Nederlandse Antillen en de eilandgebieden van de Nederlandse Antillen afgesproken dat het Land de Nederlandse Antillen zal ophouden te bestaan en dat er een nieuwe staatkundige structuur tot stand zal worden gebracht.

De nieuwe staatkundige structuur zal gevolgen kunnen hebben voor o.m. de boedel van het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen (APNA). Indien de eilanden op het gebied van pensioenen niet tot samenwerking besluiten, zullen de bezittingen en schulden van het APNA gescheiden en gedeeld moeten worden over de verschillende eilandgebieden. Ook indien de eilandgebieden tot samenwerking besluiten zal het, gezien de nieuwe staatkundige verhouding, nodig zijn om de tot elk eilandgebied behorende boedel te kunnen identificeren. Beide situaties maken een inventarisatie en waardering van de boedel van het APNA noodzakelijk.

1.2 Commissie inzake inventarisatie en waardering van de boedel van het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen

Bij Landsbesluit d.d. 12 september 2007 no.2 is de commissie inzake inventarisatie en waardering van de boedel van het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen, verder te noemen de Commissie, ingesteld.

Conform artikel 2 van het Landsbesluit heeft de Commissie tot taak:

- a. de boedel van het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen duidelijk in kaart te brengen, waaronder het actualiseren van eventueel reeds bestaande inventarisaties;
- b. het waarden van de boedel van het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen
- c. het doen van een voorstel met betrekking tot de verdeling van de boedel van het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen over de eilandgebieden.

Als peildatum voor de waardering van de boedel van het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen geldt 31 december 2005.

De Commissie bestaat uit:

- Mevrouw C. C. Alberto, voorzitter (vertegenwoordiger APNA)
- De heer F.R.E Margarita (vertegenwoordiger APNA)
- De heer J. Mijnheer (vertegenwoordiger Stichting Overheidsaccountantsbureau)
- De heer A.G. Romero (voorzitter van de Commissie inventarisatie en waardering boedel van de Nederlandse Antillen)
- Mevrouw G.D.A. Regales (vertegenwoordiger Directie Financiën)
- Mevrouw N.M Gonzalez (vertegenwoordiger eilandgebied Bonaire)
- De heer P. Kanhai (vertegenwoordiger eilandgebied Curaçao)
- De heer C.A. Buncamper (vertegenwoordiger eilandgebied Saba)
- De heer W.O.A. Berkel (vertegenwoordiger eilandgebied Sint Eustatius)
- De heer M.J. Hassink (vertegenwoordiger eilandgebied Sint Maarten)

De heer R.E. Sling (APNA) is belast met het secretariaat van de commissie.
Mevrouw C.M. Henriquez, medewerker voorzitter van de Commissie inventarisatie
en waardering boedel van de Nederlandse Antillen, heeft nagenoeg alle
vergaderingen van de commissie bijgewoond.

1.3 Algemene uitgangspunten gehanteerd bij de uitvoering van de werkzaamheden

De Commissie heeft bij haar werkzaamheden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- a. Het APNA is belast met de uitvoering van de Pensioenlandsverordening overheidsdienaren (P.B. 1997, No. 312) => het APNA fonds. Het APNA is tevens belast met het beheer van het Gouvernements-Werkliedenpensioenfonds => het WP-fonds. De Commissie heeft zich vooralsnog gericht op het APNA-fonds. In een latere fase en na daartoe opdracht van de Minister van Financiën te hebben gekregen, zal ook het WP-fonds in beschouwing worden genomen.
- b. De enkelvoudige jaarrekening 2005 van het APNA welke opgesteld is conform de International Financial Reporting Standards en welke voorts voorzien is van een goedkeurende Accountantsverklaring, vormt de basis voor de werkzaamheden¹. De balans per 31 december 2005 zoals opgenomen in de enkelvoudige jaarrekening 2005 is opgenomen in bijlage I
- c. De boedel van het APNA is afgezonderd van de boedel van het Land

1.4 Beperking bij uitvoering van de werkzaamheden

In § 1.1 is aangegeven, dat zowel in de gevallen waarbij de eilanden op het gebied van pensioenen besluiten om niet samen te werken als in de gevallen waarbij ze wel daartoe beslissen een inventarisatie en waardering van de boedel van het APNA noodzakelijk wordt, waarbij slechts indien de eilanden niet tot samenwerking in een en hetzelfde pensioenfonds beslissen, de boedel ook daadwerkelijk gedeeld moet worden over de verschillende eilandgebieden. Op het moment dat de Commissie haar werkzaamheden uitvoerde, hadden de eilandgebieden nog geen keuze gemaakt omtrent de inrichting van de pensioenen van hun werknemers in de nieuwe staatkundige verhoudingen. Dit betekent dat verschillende alternatieven mogelijk zijn.

De commissie heeft 4 scenario's uitgewerkt die betrekking hebben op de situatie waarbij niet alle vijf eilandgebieden samenwerken in een en hetzelfde pensioenfonds. Deze scenario's zullen zowel scheiding als verdeling van de boedel van APNA tot gevolg hebben. Tevens is er een vijfde scenario uitgewerkt waarbij alle vijf eilandgebieden samenwerken in een en hetzelfde pensioenfonds, in welk geval slechts scheiding van de boedel noodzakelijk zal zijn

De scenario's zijn: :

Scenario 1:

Elk eilandgebied heeft zijn eigen pensioenuitvoerder los van de andere eilandgebieden.

Scenario 2

Eilandgebied Sint Maarten heeft zijn eigen pensioenuitvoerder, eilandgebieden Saba, Sint Eustatius en Bonaire hebben een gezamenlijke pensioenuitvoerder en eilandgebied Curaçao heeft zijn eigen pensioenuitvoerder.

---

¹ De officiële jaarrekening 2005 van het APNA is een geconsolideerde jaarrekening waarbij de jaarrekening van APNA geconsolideerd is met Centrale Hypotheekbank (CHB) N.V. (belang APNA in CHB per eind 2005 is 93%) en met Aseguro Di Kooperativa Antiyano (ASKA) N.V. (belang APNA in ASKA per eind 2005 is 78%). In de enkelvoudige jaarrekening die slechts betrekking heeft op APNA zijn de belangen in CHB en ASKA als deelneming opgenomen.

Scenario 3:

De eilandgebieden Sint Maarten, Saba en Sint Eustatius hebben een gezamenlijke pensioenuitvoerder en eilandgebieden Bonaire en Curaçao hebben een gezamenlijke pensioenuitvoerder.

Scenario 4:

De eilandgebieden Curaçao en Sint Maarten hebben een gezamenlijke pensioenuitvoerder en de eilandgebieden Bonaire, Saba, Sint Eustatius hebben een gezamenlijke pensioenuitvoerder.

Scenario 5:

Alle vijf eilandgebieden werken samen in een en hetzelfde pensioenfonds.

In Bijlage 2 is een nadere uitwerking van de inrichting van de pensioenen in nieuwe staatkundige verhoudingen opgenomen. Daar wordt ingegaan op verschillende aspecten waarover een beslissing dient te worden genomen, de verschillende mogelijkheden die er zijn ten aanzien van elk punt en de gevolgen van elke keuzemogelijkheid.

1.5 Verdere opbouw van het rapport

In het hiernavolgende wordt allereerst ingegaan op de verdeelsleutel welke bij de scheiding en deling van de boedel gehanteerd kan worden. Vervolgens wordt de verdeelsleutel berekend en waar nodig nader geanalyseerd.

Daarna worden de uitgangspunten voor verdeling weergegeven.

De verdeelsleutel wordt vervolgens toegepast op de boedel van het APNA. De balans van het APNA per 31 december 2005 waarvan de boedel wordt herleid is opgenomen in bijlage I Tot slot wordt een korte samenvatting van het rapport gepresenteerd en worden enkele aanbevelingen gedaan.

2. Voorstel te hanteren verdeelsleutel bij de scheiding en deling van de boedel van het APNA

2.1 De verdeelsleutel

Aparte pensioenuitvoerders in de nieuwe staatkundige verhoudingen betekent allereerst dat de thans bij APNA verzekerde deelgenoten bij een of meer pensioenuitvoerders zullen worden ondergebracht. Ten aanzien van alle deelgenoten heeft het APNA een verplichting voor wat betreft de door deze deelgenoten opgebouwde premiereserve. Overheveling van deelgenoten zal gepaard moeten gaan met de overheveling van de bijbehorende verplichting ten aanzien van de premiereserve, zodat de deelgenoten hun tot het moment van de scheiding opgebouwde rechten behouden.

Op basis hiervan is het redelijk om de boedel van het APNA te splitsen op basis van de aan elke pensioenuitvoerder toe te scheiden pensioenverplichting.

Ten tijde van de inwerkingtreding van het landsbesluit waarbij de commissie was ingesteld, was de streefdatum om de nieuwe staatkundige verhoudingen te realiseren, 15 december 2008. Op basis van deze streefdatum kon worden verwacht dat de verdeling van de boedel op basis van de situatie per 31 december 2008 zou plaatsvinden. Inmiddels is deze streefdatum verschoven. Er is echter geen concrete nieuwe datum vastgesteld. Teneinde de verdeelsleutel duidelijk te kunnen presenteren, is in deze paragraaf de datum van 31 december 2008 vooralsnog gehanteerd. Net zoals in § 2.2. de verdeelsleutel op basis van de peildatum van 31 december 2005, per eind 2005 is bepaald, evenzo zal te zijner tijd, als de nieuwe streefdatum bekend is, de verdeelsleutel per datum van definitieve verdeling moeten worden bepaald.

Verdeling per datum 31 december 2008, zou leiden tot de volgende verdeelsleutel²

Te hanteren verdeelsleutel:

Het aandeel van een eilandgebied in de totale boedel van APNA is gelijk aan de verhouding van de som van de premiereserves van de per 1 januari 2009 aan dat eiland toebedeelde deelgenoten en de totale som van de premiereserves van alle deelgenoten van het APNA per 31 december 2008.

Als deelgenoot van een eiland per 1 januari 2009 wordt beschouwd:

- a. De actieve deelgenoten werkzaam bij het eilandgebied per 1/1/09 bestaande uit actieve deelgenoten die voor 1/1/09 reeds werkzaam waren bij het eilandgebied en actieve deelgenoten die vanuit de Landsdienst per 1 januari 2009 in dienst zullen treden bij het Eilandgebied.
- b. De gepensioneerde deelgenoten van het APNA per 31 december 2008 die als laatste betrekking het desbetreffende eilandgebied hadden, of als laatste betrekking het Land hadden en die per 31 december 2008 aan het eilandgebied zullen worden toebedeeld.
- c. Nabestaanden van gewezen deelgenoten van het APNA per 31 december 2008 waarbij de gewezen deelgenoten als laatste betrekking het

---

² De gepresenteerde verdeelsleutel is gelijk aan die welke ten tijde van de boedelscheiding van Aruba was toegepast, waarbij toentertijd de deelgenoten van het Land die per datum verdeling op het eiland Aruba woonachtig waren, hun voorkeur konden uitspreken voor het pensioenfonds (APNA of APFA) bij welke ze aangesloten wilden zijn.

desbetreffende eilandgebied hadden, of als laatste betrekking het Land hadden en per 31 december 2008 aan het eilandgebied zullen worden toebedeeld.

- d. De deelgenoten in het APNA met recht op uitgesteld pensioen per 31 december 2008 waarbij de deelgenoten als laatste betrekking het desbetreffende eilandgebied hadden, of als laatste betrekking het Land hadden en per 31 december 2008 aan het eilandgebied zullen worden toebedeeld.
- e. De deelgenoten in het APNA die gebruik hebben gemaakt van de Wachtgeldregeling Overheidsdienaren per 31 december 2008, waarbij deze deelgenoten als laatste betrekking het desbetreffende eilandgebied hadden, of als laatste betrekking het Land hadden en op 31 december 2008 aan het eilandgebied zullen worden toebedeeld.

De commissie dient echter 31 december 2005 als peildatum te hanteren. Bovenstaande groepen zijn dan ook bepaald per 31 december 2005 c.q. per 1 januari 2006.

2.2 Toerekening van deelgenoten behorende bij het Land aan de verschillende eilandgebieden

Zoals uit § 2.1. blijkt, bestaat elke groep deelgenoten die in de nieuwe situatie aan een eilandgebied wordt toebedeeld, uit deelgenoten die in de huidige situatie reeds aan het eilandgebied toebehoren en uit deelgenoten die thans aan het Land toebehoren maar die in de nieuwe staatkundige verhoudingen naar de eilandgebieden zullen worden overgeheveld.

De Commissie heeft de deelgenoten van het Land per 31 december 2005 als volgt toebedeeld aan de eilandgebieden:

Actieve deelgenoten:

De actieve deelgenoten van het Land zijn toebedeeld aan het eiland waarop ze per 31 december 2005 werkzaam waren.

Gepensioneerde deelgenoten:

- (a) De gepensioneerden van het Land zijn toebedeeld aan het eiland waarop ze per 31 december 2005 woonachtig waren.
- (b) Landsgepensioneerden die per 31 december 2005 buiten de Antillen woonachtig waren, zijn toebedeeld aan het eiland waarop ze voor hun pensionering werkzaam waren. Dit voor zover de informatie aanwezig was bij het APNA.

Verdeling van de groepen (a) en (b) over de verschillende eilanden geeft een bepaald aandeel van elk eilandgebied in de premiereserve van de landsgepensioneerden.

- (c) De groep landsgepensioneerden die per 31 december 2005 niet binnen de Antillen woonachtig waren en waarvan niet bekend was op welke eiland ze voor hun pensionering werkzaam waren, zijn over de eilandgebieden verdeeld op basis van de percentages verkregen na verdeling van de groepen (a) en (b)

Nabestaanden van gewezen deelgenoten

Nabestaanden van gewezen deelgenoten van het Land zijn op dezelfde wijze verdeeld als de hoofdverzekerden verdeeld zouden zijn, als zij in leven waren geweest.

Deelgenoten met recht op uitgesteld pensioen

Landsdeelgenoten met recht op uitgesteld pensioen zijn toebedeeld aan het eiland waarop ze werkzaam waren voordat ze met ontslag gingen.

Wachtgelders

Per 31 december 2005 waren er geen wachtgelders in het APNA bestand. Alhoewel deze groep in het voorafgaande als hypothetische groep werd geïdentificeerd, blijft de in de verdeling per 31 december 2005 derhalve verder buiten beschouwing.

Met name voor wat betreft de (lands) gepensioneerden kan de vraag worden gesteld in hoeverre de gehanteerde criteria voor toewijzing aan een eilandgebied het meest billijk is.

Het kiezen van woonplaats of laatste standplaats kan leiden tot voor de huidige landsgepensioneerden onwenselijke situaties:

- a. Een landsgepensioneerde die afkomstig is van eiland X, maar gedurende zijn (laatste jaren van) dienstverband met het Land op eiland Y heeft gewerkt, zal conform de verdeling op basis van laatste standplaats, toebedeeld worden aan eiland Y en zal deel gaan uitmaken van het pensioenfonds van eiland Y. Dit terwijl de kans heel groot is dat de betrokken landsgepensioneerde na zijn pensionering teruggekeerd is naar zijn geboorteeiland X en daar tot op dit moment woonachtig is.
- b. Een landsgepensioneerde afkomstig van eiland X, die zijnde in landsdienst altijd op eiland X heeft gewerkt en daar op het moment van verdeling nog steeds woonachtig is, zal zowel op basis van het criterium van laatste standplaats als het criterium van woonplaats per datum verdeling, toebedeeld worden aan eiland X. Als eiland X in de nieuwe staatkundige verhoudingen voor het eerst een eigen pensioenfonds gaat opzetten, dan kan het zijn dat de landsgepensioneerde indien hij de keuze mogelijkheid zou hebben gehad, de voorkeur zou hebben gegeven om aangesloten te blijven bij het pensioenfonds van een ander eilandgebied dat reeds ervaring heeft met het pensioengebeuren. Door het hanteren van criteria als laatste woonplaats en laatste standplaats heeft de gepensioneerde deze keuze niet.

Een mogelijke oplossing voor de geschetste situatie is om de landsgepensioneerden de mogelijkheid te geven om hun voorkeur uit te spreken voor het pensioenfonds bij welke ze aangesloten willen zijn. Gezien het feit dat de weergegeven problematiek zich ook voordoet bij de overige deelgenoten van het Land niet zijnde de actieven, kan aan alle niet actieve deelgenoten van het land de keuzemogelijkheid worden voorgelegd.³

---

³ Zoals eerder aangegeven hebben ten tijde van de boedelscheiding van Aruba de niet-actieve deelgenoten van het Land die per datum boedelscheiding woonachtig waren op Aruba, de mogelijkheid gekregen om hun voorkeur voor een pensioenfonds uit te spreken.

2.3 Berekening van de verdeelsleutel

Hanteren van de in § 2.2. aangegeven verdeelsleutel geeft de volgende resultaten

Verdeelsleutel bij boedelscheiding

(premiereserver in duizenden Antilliaanse guldens)

	Bonaire	Curacao	Saba	Sint Eustatius	Sint Maarten	Totaal
Actieven per 1/1/06	premie-reserve	premie-reserve	premie-reserve	premie-reserve	premie-reserve	Premie-reserve
In eilandsdienst per 1/1/06	69,845	1,206,530	7,153	7,299	148,559	1,439,386
In landsdienst per 1/1/06 met als standplaats						
Gepensioneerden per 31/12/05						
Laatste betrekking	60,886	1,231,854	12,029	6,957	66,105	1,377,831
Laatste betrekking land toebedeeld aan						
Nabestaanden van gewezen deelgenoten per 31/12/05						
Nabestaande van gewezen deelgenoot waarbij de gewezen deelgenoot als laatste betrekking had	5,701	121,280	641	55	7,166	134,843
Nabestaande van gewezen deelgenoot waarbij de gewezen deelgenoot als laatste betrekking land en toebedeeld aan						
Deelgenoten met recht op uitgesteld pensioen per 31/12/05						
laatste betrekking	23,089	380,434	1,555	403	14,816	420,297
laatste betrekking land met als standplaats						
Totaal premiereserve per eiland	159,521	2,940,098	21,378	14,714	236,646	3,372,357
Verhouding van enerzijds de som van de premiereserve van de per 1 januari 2006 aan het eiland toebedeelde deelgenoten en anderzijds de totale som van de premiereserves van alle deelgenoten van het APNA per 31 december 2005	4.7%	87.2%	0.6%	0.4%	7.0%	100.0%

In Bijlage III is een uitgebreider schema opgenomen waarin ook het aantal deelgenoten dat aan elk eilandgebied zal worden toebedeeld, is opgenomen. Hierbij wordt opgemerkt dat 'de deelgenoten van een overheid' betrekking heeft op zowel de deelgenoten in dienst van de desbetreffende overheid als deelgenoten in dienst van door die overheid aangewezen instellingen. Hierdoor worden dus alle deelgenoten die in het fonds participeren, meegenomen.

De aangegeven percentages geven het aandeel weer van de verschillende eilandgebieden in de totale boedel van APNA conform de voorgestelde verdeelsleutel. Het aandeel van elk eilandgebied dient in het volgende kader bekeken te worden:

- Het aandeel van een eilandgebied wordt bepaald door zijn aandeel in de totale premiereserve.
- De premiereserve geeft de waarde van de pensioenverplichting van het fonds en wordt berekend op basis van opgebouwde rechten van de bij het fonds aangemelde deelgenoten.
- Deze rechten worden op hun beurt bepaald door de bezoldiging en de diensttijd van de deelgenoten.
- Indien een eilandgebied niet al zijn deelgenoten bij APNA heeft aangemeld, dan zijn deze niet aangemelde deelgenoten uiteraard niet meegenomen in de bepaling van de totale reserve en dus ook niet in de verdeling.
- Van invloed op de hoogte van de premiereserve is naast het aantal deelgenoten en de hoogte van de pensioengrondslag ook de periode waarover de premiereserve is opgebouwd. Hoe langer deze periode, hoe hoger de premiereserve. Dit brengt met zich mee dat in de gevallen waarin een grote inhaalslag in de aanmelding van deelgenoten moest worden gemaakt omdat in het verleden de overheidswerknemers/deelgenoten niet tijdig bij het fonds werden aangemeld, en pas later met ingangsdatum 1 januari 1998 bij het fonds zijn aangemeld, het aandeel van het eilandgebied in de premiereserve lager uitvalt vanwege de kortere diensttijd waarover premie is betaald (vergeleken met de werkelijke diensttijd waarover premie had kunnen worden betaald). Ook de totale reserve die daardoor aan een eilandgebied wordt toebedeeld is hierdoor lager.

Als er eilandgebieden zijn, die niet aangemelde deelgenoten nog moeten aanmelden, dan zal dit voor datum van werkelijke verdeling moeten geschieden. Of deze inhaalslag ook het aandeel van het desbetreffende eilandgebied in het totaal zal beïnvloeden is uiteraard afhankelijk van de bij deze nog aan te melden deelgenoten behorende premiereserve.

Bovenstaande factoren verklaren waarom bij bepaalde eilandgebieden het aandeel in de boedel van APNA lager uitvalt dan hetgeen in eerste instantie verwacht werd op basis van het aantal deelgenoten dat toebedeeld is aan elke overheid.

De aangegeven verdeling is opgesteld op basis van de gegevens van het APNA per 31 december 2005. Deze exercitie zal herhaald moeten worden per datum waarop de werkelijke scheiding en indien nodig ook verdeling zal plaatsvinden. Het is raadzaam om de werkelijke scheiding op dat moment door een accountant te laten controleren.

3. Verdeling van de boedel van het APNA

3.1 Uitgangspunten bij de verdeling van de verschillende componenten van de boedel van het APNA

De boedel van het APNA bestaat uit zowel bezittingen als uit schulden.

Bij het toepassen van de eerder berekende aandelen van de diverse eilandgebieden op de bezittingen van APNA zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Bezittingen

Vastgoed beleggingen:

- vastgoed beleggingen die aanwezig zijn op een bepaald eiland, worden toebedeeld aan het desbetreffende eilandgebied. In de APNA jaarrekening zijn de vastgoedbeleggingen gewaardeerd op kostprijs. Deze kostprijs kan verschillend zijn van de marktwaarde waardoor er sprake is van stille reserve. Het is aan te bevelen om per datum van daadwerkelijke verdeling, de vastgoed beleggingen te taxeren en de dan geldende marktwaarde te hanteren bij de verdeling.

Leningen verstrekt aan overheden/ Obligaties uitgegeven door overheden:

- leningen verstrekt aan het eilandgebied Curaçao c.q. obligaties uitgegeven door het eilandgebied Curaçao worden toebedeeld aan het eilandgebied Curaçao.
- Betalingsregelingen die het Land is aangegaan ten behoeve van een eilandgebied, worden toebedeeld aan het desbetreffende eilandgebied.
- Overige leningen verstrekt aan het Land c.q. obligaties uitgegeven door het Land worden met toepassing van de verdeelsleutel verdeeld over de diverse eilandgebieden.

Vorderingen pensioenpremie, Duurtetoeslag (DT) en VUT:

- De vordering op een eilandgebied wordt toebedeeld aan het eilandgebied.
- De vorderingen op het Land en op overige instellingen aangesloten bij het APNA worden met toepassing van de verdeelsleutel verdeeld over de diverse eilandgebieden.

Bij de definitieve verdelingen zal echter

- De vordering op een instelling aangewezen door een eilandgebied, aan dat eilandgebied worden toebedeeld.
- Indien een instelling aangewezen door het Land in de nieuwe staatkundige structuur toebedeeld wordt aan de verschillende overheden, dan zal de vordering op deze instelling met toepassing van de verdeelsleutel toebedeeld worden aan de verschillende overheden.
- Wordt een door het Land aangewezen instelling in de nieuwe staatkundige verhoudingen aan slechts één eilandgebied toebedeeld, dan wordt de vordering op deze instellingen ook slechts aan één eilandgebied toegewezen.

Overige bezittingen

Nadat de bovenstaande bezittingen conform aangegeven wijze over de eilandgebieden zijn verdeeld, worden de overige bezittingen zodanig aan de eilandgebieden toegewezen dat elk eilandgebied in totaliteit het aan hem, conform de verdeelsleutel, toekomende deel van de boedel ontvangt. Een deel van de overige bezittingen laat zich echter in zijn huidige vorm moeilijk verdelen. Het voorstel van de commissie is dan ook om dat deel van de overige bezittingen dat zich moeilijk laat verdelen, op een in onderling overleg te bepalen wijze aan de desbetreffende eilandgebieden toe te delen.

Het bovenstaande leidt ertoe dat elk eilandgebied op basis van de gehanteerde verdeelsleutel een deel van de boedel van APNA toebedeeld krijgt, welk deel uit de volgende componenten zal bestaan:

- (a) vastgoed beleggingen voor zover aanwezig in het desbetreffende eilandgebied;
- (b) vordering op het desbetreffende eilandgebied uit hoofde van door APNA aan bedoeld eilandgebied verstrekte lening c.q. door APNA gekochte obligatie van het eilandgebied;
- (c) vordering op het Land uit hoofde van de door het Land t.b.v. het desbetreffende eilandgebied overgenomen schulden welke in een betalingsregeling met APNA zijn geformaliseerd;
- (d) vordering op het Land uit hoofde van door APNA aan het Land verstrekte lening c.q. door APNA van het Land gekochte obligaties, die via toepassing van de verdeelsleutel aan het desbetreffende eilandgebied wordt toebedeeld;
- (e) Vordering op het desbetreffende eilandgebied uit hoofde van door het eilandgebied of een door het eilandgebied aangewezen instelling niet afgedragen premie, duurtoeslag en vut-uitkering;
- (f) Vordering op het Land uit hoofde van door het Land niet afgedragen premie, duurtoeslag en vut-uitkering;
- (g) Vordering op een door het Land aangewezen instelling uit hoofde van niet afgedragen premie, duurtoeslag en vut-uitkering, voor zover de aangewezen instelling in de nieuwe staatkundige verhoudingen (gedeeltelijk) aan het desbetreffende eilandgebied wordt toebedeeld;
- (h) Overige bezittingen van APNA.

Voor elke eilandgebied zal de totaliteit van de hierboven aangegeven componenten bezittingen gelijk moeten zijn aan het aandeel welke onder toepassing van de verdeelsleutel aan het eilandgebied toebedeeld wordt.

Schulden

Bij een boedelscheiding zullen echter niet slechts de bezittingen maar ook de schuldenverdeeld moeten worden. Ook de schulden zullen onder toepassing van de verdeelsleutel over de diverse eilandgebieden worden verdeeld.

3.2 Verdeling van de boedel

Het toepassen van de verdeelsleutel op de bezittingen en schulden van het APNA geeft het volgende resultaat.

3.2 a Scenario 1

In scenario 1 wordt ervan uitgegaan dat elk eilandgebied zijn eigen pensioenuitvoerder zal hebben los van de andere eilandgebieden. In dit scenario zal de verdeling van de boedel van APNA rekening houdende met de in § 3.1 beschreven uitgangspunten er als volgt uitzien:

<i>(bedragen in duizenden Antilliaanse guldens)</i>						
	Totale					
BEZITTINGEN	Waarde	Bonaire	Curacao	Saba	EUS	SXM
Vastgoed beleggingen	76,523	9,587	64,773	-	1,263	900
Overheidsleningen	864,690	50,860	797,704	2,365	1,405	12,356
Overheidsobligaties	258,612	11,952	226,225	1,602	1,102	17,731
Vordering Premie DT en VUT	183,454	33,950	65,745	6,639	6,077	71,042
Overige bezittingen	<u>2,107,970</u>	<u>58,796</u>	<u>1,889,304</u>	<u>11,525</u>	<u>5,385</u>	<u>142,961</u>
Totaal Bezittingen	3,491,249	165,145	3,043,751	22,132	15,233	244,989
SCHULDEN	10,557	499	9,204	67	46	741
Bezittingen -schulden	<u>3,480,692</u>	<u>164,646</u>	<u>3,034,547</u>	<u>22,065</u>	<u>15,187</u>	<u>244,248</u>
Premiereserve	3,372,357	159,521	2,940,098	21,378	14,714	236,646
Dekkingsgraad	103.2%	103.2%	103.2%	103.2%	103.2%	103.2%

3.2 b Scenario 2

Uitgangspunt in scenario 2 is dat het eilandgebied Sint Maarten zijn eigen pensioenuitvoerder heeft, de eilandgebieden Saba, Sint Eustatius en Bonaire een gezamenlijke pensioenuitvoerder hebben en eilandgebied Curaçao zijn eigen pensioenuitvoerder heeft. In dit scenario zal de verdeling van de boedel van APNA rekening houdende met de in § 3.1 beschreven uitgangspunten er als volgt uitzien:

<i>(bedragen in duizenden Antilliaanse guldens)</i>				
	Totale			
BEZITTINGEN	Waarde	SXM	Curacao	BES
Vastgoed beleggingen	76,523	900	64,773	10,850
Overheidsleningen	864,690	12,356	797,704	54,630
Overheidsobligaties	258,612	17,731	226,225	14,656
Vordering Premie DT en VUT	183,454	71,042	65,745	46,667
Overige bezittingen	2,107,970	142,961	1,889,304	75,706
Totaal Bezittingen	3,491,249	244,989	3,043,751	202,509
SCHULDEN	10,557	741	9,204	612
Bezittingen -schulden	3,480,692	244,248	3,034,547	201,897
Premiereserve	3,372,357	236,646	2,940,098	195,613
Dekkingsgraad	103.2%	103.2%	103.2%	103.2%

3.2 c Scenario 3

Bij scenario 3 wordt verondersteld dat de eilandgebieden Sint Maarten, Saba en Sint Eustatius een gezamenlijke pensioenuitvoerder hebben en de eilandgebieden Bonaire en Curaçao ook een gezamenlijke pensioenuitvoerder hebben. In dit scenario zal de verdeling van de boedel van APNA rekening houdende met de in § 3.1 beschreven uitgangspunten er als volgt uitzien:

<i>(bedragen in duizenden Antilliaanse guldens)</i>			
	Totale	SXM, Saba,	
BEZITTINGEN	Waarde	EUS	Bon & Cur
Vastgoed beleggingen	76,523	2,163	74,360
Overheidsleningen	864,690	16,126	848,564
Overheidsobligaties	258,612	20,435	238,177
Vordering Premie DT en VUT	183,454	83,759	99,695
Overige bezittingen	2,107,970	159,871	1,948,099
Totaal Bezittingen	3,491,249	282,353	3,208,896
SCHULDEN	10,557	854	9,703
Bezittingen -schulden	3,480,692	281,500	3,199,192
Premiereserve	3,372,357	272,738	3,099,619
Dekkingsgraad	103.2%	103.2%	103.2%

3.2 d Scenario 4

De veronderstelling bij scenario 4 is dat de eilandgebieden Curaçao en Sint Maarten een gezamenlijke pensioenuitvoerder hebben en de eilandgebieden Bonaire, Sint Eustatius en Saba ook een gezamenlijke pensioenuitvoerder hebben. In dit scenario zal de verdeling van de boedel van APNA rekening houdende met de in § 3.1 beschreven uitgangspunten er als volgt uitzien:

<i>(bedragen in duizenden Antilliaanse guldens)</i>			
	Totale		
BEZITTINGEN	Waarde	Cur & SXM	BES
Vastgoed beleggingen	76,523	65,673	10,850
Overheidsleningen	864,690	810,059	54,630
Overheidsobligaties	258,612	243,956	14,656
Vordering Premie DT en VUT	183,454	136,787	46,667
Overige bezittingen	2,107,970	2,032,264	75,706
Totaal Bezittingen	3,491,249	3,288,740	202,509
SCHULDEN	10,557	9,945	612
Bezittingen -schulden	3,480,692	3,278,795	201,897
Premiere serve	3,372,357	3,176,744	195,613
Dekkingsgraad	103.2%	103.2%	103.2%

3.2 e Scenario 5

In scenario 5 wordt ervan uitgegaan dat alle vijf eilandgebieden samen zullen werken in een pensioenfonds. Het aandeel van elk eilandgebied in de totale boedel van APNA komt overeen met het aandeel zoals aangegeven in scenario 1. Het verschil tussen scenario 1 en scenario 5 is dat bij scenario 1 de aan elk eilandgebied toebedeelde boedel daadwerkelijk uitgekeerd zal worden terwijl bij scenario 5, door de samenwerking in 1 pensioenfonds, daadwerkelijke uitkering niet plaats zal vinden.

<i>(bedragen in duizenden Antilliaanse guldens)</i>						
	Totale					
BEZITTINGEN	Waarde	Bonaire	Curacao	Saba	EUS	SXM
Vastgoed beleggingen	76,523	9,587	64,773	-	1,263	900
Overheidsleningen	864,690	50,860	797,704	2,365	1,405	12,356
Overheidsobligaties	258,612	11,952	226,225	1,602	1,102	17,731
Vordering Premie DT en VUT	183,454	33,950	65,745	6,639	6,077	71,042
Overige bezittingen	2,107,970	58,796	1,889,304	11,525	5,385	142,961
Totaal Bezittingen	3,491,249	165,145	3,043,751	22,132	15,233	244,989
SCHULDEN	10,557	499	9,204	67	46	741
Bezittingen -schulden	3,480,692	164,646	3,034,547	22,065	15,187	244,248
Premiereserve	3,372,357	159,521	2,940,098	21,378	14,714	236,646
Dekkingsgraad	103.2%	103.2%	103.2%	103.2%	103.2%	103.2%

Scenario's 1, 2, 3 en 4 hebben betrekking op de situatie waarbij er in de nieuwe staatkundige verhoudingen meer dan één pensioenuitvoerder zal zijn.

In de totale verdeling heeft Curaçao, door zijn grote aandeel in de premiereserve, een veel groter aandeel dan de rest en zal dus het overgrote deel van de boedel van APNA toebedeeld krijgen. Indien eilandgebied Curaçao voor een eigen pensioenfonds kiest (al dan niet gezamenlijk met een ander eiland zoals in scenario's 3 en 4) zal Curaçao, door het grote aandeel dat het toebedeeld krijgt, voort kunnen bouwen op wat APNA tot stand heeft gebracht. De overige overheden ontvangen weliswaar hun aandeel in de totale boedel, maar zullen door de geringe omvang hiervan de facto vanuit niets een nieuw pensioenfonds moeten opbouwen.

De voorsprong die een pensioenfonds van Curaçao met name qua kennis en expertise heeft kan overbrugd worden indien het pensioenfonds van Curaçao bijstand verleent aan de overige eilandgebieden bij het opzetten van hun nieuwe pensioenfonds. De doorberekening van de kosten hiervan kunnen dan in onderling overleg worden overeengekomen.

4 Samenvatting en aanbevelingen

4.1 Samenvatting

Tussen Nederland, het Land de Nederlandse Antillen en de eilandgebieden van de Nederlandse Antillen is afgesproken dat het Land de Nederlandse Antillen zal ophouden te bestaan en dat er een nieuwe staatkundige structuur tot stand zal worden gebracht.

Indien de eilandgebieden op het gebied van pensioenen niet tot samenwerking besluiten, zullen de bezittingen en schulden van het APNA gescheiden en gedeeld moeten worden over de verschillende eilandgebieden. Ook indien de eilandgebieden tot samenwerking besluiten zal het, gezien de nieuwe staatkundige verhouding, nodig zijn om de tot elk eilandgebied behorende boedel te kunnen identificeren. Beide situaties maken een inventarisatie en waardering van de boedel van het APNA noodzakelijk

De eilanden hebben nog geen keuze gemaakt omtrent de inrichting van de pensioenen van hun werknemers in de nieuwe staatkundige verhoudingen, waardoor verschillende alternatieven nog mogelijk zijn.

In het onderhavige rapport zijn de volgende vijf alternatieven voor de nieuwe situatie uitgewerkt, waarbij de eerste vier scenario's uitgaan van de veronderstelling dat de vijf eilandgebieden op het gebied van pensioenen niet in een en hetzelfde pensioenfonds zullen samenwerken en het vijfde scenario samenwerking van de vijf eilanden in hetzelfde pensioenfonds veronderstelt.

Scenario 1:

Elk eilandgebied heeft zijn eigen pensioenuitvoerder los van de andere eilandgebieden.

Scenario 2

Eilandgebied Sint Maarten heeft zijn eigen pensioenuitvoeren, eilandgebieden Saba, Sint Eustatius en Bonaire hebben een gezamenlijke pensioenuitvoerder en eilandgebied Curaçao heeft zijn eigen pensioenuitvoerder.

Scenario 3:

Eilandgebieden Sint Maarten, Saba en Sint Eustatius hebben een gezamenlijke pensioenuitvoerder en eilandgebieden Bonaire en Curaçao hebben een gezamenlijke pensioenuitvoerder.

Scenario 4:

Eilandgebieden Curaçao en Sint Maarten hebben een gezamenlijke pensioenuitvoerder en eilandgebieden Bonaire, Saba en Sint Eustatius hebben een gezamenlijke pensioenuitvoerder.

Scenario 5:

Alle vijf eilandgebieden werken samen in een en hetzelfde pensioenfonds

Voor elk scenario wordt het aandeel van een eilandgebied bepaald aan de hand van de volgende verdeelsleutel

Het aandeel van een eilandgebied in de totale boedel van APNA is gelijk aan de verhouding van de som van de premiereserves van de per 1 januari 2009 aan dat eiland toebedeelde deelgenoten en de totale som van de premiereserves van alle deelgenoten van het APNA per 31 december 2008⁴

De werkzaamheden zijn uitgevoerd met 31 december 2005 als peildatum. Derhalve is ook de verdeelsleutel bepaald per 31 december 2005

Deze verdeelsleutel geeft de volgende aandelen van elk eilandgebied in de totale boedel van het APNA:

Eilandgebied	Aandeel
Bonaire	4,7%
Curaçao	87,2%
Saba	0,6%
Sint Eustatius	0,4%
Sint Maarten	7,0%

Toepassing van deze verdeelsleutel op de totale boedel van het APNA geeft voor elk scenario het volgende resultaat

Scenario 1

<i>(bedragen in duizenden Antilliaanse guldens)</i>					
	Bezittingen	Schulden	Bezittingen - schulden	Premie reserve	Dekkings graad
Bonaire	165,145	499	164,646	159,521	103.2%
Curacao	3,043,751	9,204	3,034,547	2,940,098	103.2%
Saba	22,132	67	22,065	21,378	103.2%
Sint Eustatius	15,233	46	15,187	14,714	103.2%
Sint Maarten	244,989	741	244,248	236,646	103.2%
Totaal	3,491,249	10,557	3,480,692	3,372,357	

⁴ Zoals eerder aangegeven wordt in onderhavig rapport voornamelijk de streefdatum van 15 december 2008 genoemd omdat deze datum ten tijde van de in werking treding van het landsbesluit waarbij de commissie was ingesteld, de streefdatum was en er bovendien geen nieuwe concrete datum is vastgesteld.

Scenario 2

(bedragen in duizenden Antilliaanse guldens)

	Bezittingen	Schulden	Bezittingen - schulden	Premie reserve	Dekkings graad
Sint Maarten	244,989	741	244,248	236,646	103.2%
BES-eilanden	202,509	612	201,897	195,613	103.2%
Curacao	3,043,751	9,204	3,034,547	2,940,098	103.2%
Totaal	3,491,249	10,557	3,480,692	3,372,357	

Scenario 3

(bedragen in duizenden Antilliaanse guldens)

	Bezittingen	Schulden	Bezittingen - schulden	Premie reserve	Dekkings graad
SXM, Saba, EUS	282,353	854	281,500	272,738	103.2%
Curacao & Bonaire	3,208,896	9,703	3,199,192	3,099,619	103.2%
Totaal	3,491,249	10,557	3,480,692	3,372,357	

Scenario 4

(bedragen in duizenden Antilliaanse guldens)

	Bezittingen	Schulden	Bezittingen - schulden	Premie reserve	Dekkings graad
Curacao & Sint Maarten	3,288,740	9,945	3,278,795	3,176,744	103.2%
BES-eilanden	202,509	612	201,897	195,613	103.2%
Totaal	3,491,249	10,557	3,480,692	3,372,357	

Scenario 5

(bedragen in duizenden Antilliaanse guldens)

	Bezittingen	Schulden	Bezittingen - schulden	Premie reserve	Dekkings graad
Bonaire	165,145	499	164,646	159,521	103.2%
Curacao	3,043,751	9,204	3,034,547	2,940,098	103.2%
Saba	22,132	67	22,065	21,378	103.2%
Sint Eustatius	15,233	46	15,187	14,714	103.2%
Sint Maarten	244,989	741	244,248	236,646	103.2%
Totaal	3,491,249	10,557	3,480,692	3,372,357	

4.2 Aanbevelingen

De Commissie heeft haar werkzaamheden uitgevoerd uitgaande van de veronderstelling dat in de nieuwe staatkundige verhoudingen niet alle vijf eilandgebieden per definitie zullen samenwerken in een en hetzelfde pensioenfonds. Een definitief standpunt van de eilandgebieden is echter nog niet bekend. De commissie adviseert om het daartoe te leiden dat de eilandgebieden zo spoedig mogelijk hun keuze bekend maken omtrent de inrichting van de pensioenen van hun werknemers in de nieuwe staatkundige verhoudingen. Alhoewel er veel scenario's mogelijk zijn waaronder het alternatief dat elke overheid haar eigen pensioenfonds opricht, adviseert de commissie om rekening te houden met het feit dat elk pensioenfonds een minimum aantal deelgenoten dient te hebben, wil het fonds succesvol en levensvatbaar zijn.

Verschillende pensioenuitvoerders betekent dat de thans bij APNA verzekerde deelgenoten bij een of meer pensioenuitvoerders zullen worden onder gebracht. Hierbij verdient met name de toedeling van de deelgenoten die thans aan het Land de Nederlandse Antillen toebehoren aan de verschillende eilandgebieden de aandacht. Dit met uitzondering van de actieve deelgenoten van het Land die ook in de nieuwe situatie actief zullen zijn, al is het bij een eilandgebied en niet bij het inmiddels niet meer bestaande Land. De landsdeelgenoten kunnen verdeeld worden over de diverse eilandgebieden op basis van hun laatste standplaats of op basis van hun woonplaats per datum van verdeling. Een ander alternatief is om de landsdeelgenoten (niet zijnde de actieven) de mogelijkheid te geven om zelf te kiezen bij welk pensioenfonds ze in de nieuwe situatie wensen te worden ondergebracht.

Met het aanbieden van een keuzemogelijkheid worden mogelijke nadelen van het hanteren van laatste standplaats of woonplaats als criterium, te niet gedaan. Ten behoeve van de administratieve eenvoud kan de keuzemogelijkheid zodanig worden gestructureerd dat de deelgenoten slechts richting APNA dienen te reageren indien ze kiezen voor een andere pensioenfonds dan dat van het eiland waarop ze woonachtig zijn. Uiteraard geldt dat de beslissing van de verschillende eilandgebieden ten aanzien van de inrichting van de pensioenen van hun werknemers in de nieuwe staatkundige verhoudingen eerst bekend dient te zijn, zodat de landsdeelgenoten weten welke de keuzemogelijkheden zijn.

Tot slot wordt opgemerkt dat de waardering van de boedel uiteindelijk zal moeten plaatsvinden per de datum waarop de werkelijke scheiding en eventuele verdeling daadwerkelijk zal plaatsvinden. De commissie adviseert om de inventarisatie, waardering en toedeling op dat moment door een accountantsbureau te laten controleren, waarbij de vastgoedbeleggingen in tegenstelling tot wat thans in de jaarrekening is opgenomen, niet tegen kostprijs zullen worden gewaardeerd, maar tegen marktwaarde.

Resumerend stelt de commissie voor om

1. het daarheen te leiden dat de eilandgebieden zo spoedig mogelijk hun keuze bekend maken ten aanzien van de inrichting van de pensioenen van hun werknemers in de nieuwe staatkundige verhoudingen;
2. hierbij rekening te houden met het feit dat alhoewel er theoretische scenario's zijn uitgewerkt waarbij elk eilandgebied zijn eigen pensioenfonds heeft, elk

pensioenfonds een minimum aantal deelgenoten dient te hebben wil het fonds succesvol en levensvatbaar zijn.

3. bij het toedelen van de landsdeelgenoten aan de verschillende eilandgebieden deze landsdeelgenoten (m.u.v. die deelgenoten die in de nieuwe staatkundige verhoudingen ook actief zullen zijn) zelf de keuze te laten maken bij welk pensioenfonds ze aangesloten willen zijn;
4. om op het moment van daadwerkelijke verdeling de inventarisatie, waardering en verdeling door een accountantsbureau te laten controleren, waarbij de vastgoed beleggingen tegen de marktwaarde gewaardeerd worden.

BIJLAGE I

Balans APNA per 31 december 2005		
	(in duizenden Antilliaanse guldens)	
Activa	2005	2004
vastgoed beleggingen	76,523	76,508
Leningen verstrekt aan overheden/ obligaties uitgegeven door overheden	1,123,302	1,058,024
Vorderingen Premie Dt en Vut	183,454	254,329
Overige bezittingen	<u>2,107,970</u>	<u>1,923,492</u>
	<u><u>3,491,249</u></u>	<u><u>3,312,353</u></u>
Passiva	2005	2004
Beleggingsreserve	108,335	87,120
Voorziening Pensioen Verplichting	3,372,357	3,214,011
Korlopende schulden	<u>10,557</u>	<u>11,222</u>
	<u><u>3,491,249</u></u>	<u><u>3,312,353</u></u>

BIJLAGE II

Inrichting Pensioenen Overheidsdienaren in de nieuwe Staatkundige verhoudingen

Inleiding

De pensioenen van de overheidsdienaren van de afzonderlijke eilandgebieden kunnen in de nieuwe staatkundige verhoudingen op diverse manieren worden ingericht.

De uiteindelijke inrichting van de pensioenen en het al dan niet samenwerken op dit gebied wordt bepaald door de beslissing van de eilandgebieden ten aanzien van

- a. de inhoud van hun pensioenregeling
- b. de beslisstructuur betreffende de inhoud van de regeling
- c. de uitvoering van de regeling.

De keuze ten aanzien van deze drie punten hebben gevolgen voor de positie van APNA in de nieuwe staatkundige verhoudingen. Hierbij geldt dat zowel in de gevallen waarbij de eilanden op het gebied van pensioenen besluiten om niet samen te werken als in de gevallen waarbij ze wel daartoe beslissen, een inventarisatie en waardering van de boedel van het APNA noodzakelijk wordt, waarbij slechts indien de eilanden niet tot samenwerking in een en hetzelfde pensioenfonds beslissen, de boedel ook daadwerkelijk verdeeld moet worden over de verschillende eilandgebieden.

Bovengenoemde drie punten worden in het hiernavolgende nader uitgewerkt.

Keuzemogelijkheden t.a.v. inhoud van de regeling

De beslissing betreffende de inhoud van de regeling heeft betrekking op de vraag in hoeverre de regelingen van de diverse overheden voor wat betreft hun inhoud gelijk zullen zijn of van elkaar zullen afwijken. Hierbij zijn er in principe drie alternatieven mogelijk:

- (i) De overheden hebben in de nieuwe situatie allemaal een en dezelfde regeling. Deze regeling kan gelijk zijn aan de huidige Pensioenlandsverordening Overheidsdienaren maar kan uiteraard ook aangepast zijn.
- (ii) Een overheid kan ook kiezen om zich aan te sluiten bij een reeds bestaande regeling /fonds
- (iii) De overheden hebben elk een aparte (nieuwe) regeling.

Pensioenen maken deel uit van het totale arbeidsvoorwaardenpakket voor overheidsdienaren. Het voordeel van aparte regelingen is dat elke overheid een eigen personeelsbeleid kan uitvoeren welke geënt is op haar eigen financiële draagkracht. Een eigen pensioenregeling vergemakkelijkt ook de indexatie van pensioenen aangezien elke overheid rekening kan houden met de inflatie van het desbetreffende eiland, welke uiteraard per eiland kan verschillen.

Keuzemogelijkheid t.a.v. beslisstructuur

De keuze mogelijkheid t.a.v. de beslisstructuur behelst de vraag hoe de inhoud van de regeling tot stand komt, hoe die wordt vastgelegd en hoe de overheden al dan niet op elkaar afgestemde beslissingen dienen te nemen.

Ad (i) Als gekozen wordt voor *een en dezelfde regeling* voor alle overheden dan kan deze regeling op verschillende wijzen worden vastgelegd.

- Alle overheden leggen hun regeling vast bij (ei)landsverordening welke gelijk is voor alle overheden => eenvormige (ei)landsverordening;
  - Een overheid legt de regeling vast bij (ei)landsverordening en de overige overheden sluiten zich aan via overeenkomst;
  - Een overheid legt de regeling vast in een pensioenreglement en de overige overheden sluiten zich aan via overeenkomst;
- Ad (ii) Indien een overheid ervoor kiest om zich *aan te sluiten bij een reeds bestaande regeling/fonds* dan is er geen verdere link met de overige overheden. De desbetreffende overheid sluit zich via overeenkomst aan bij de reeds bestaande regeling / fonds waarvoor gekozen is.
- Ad (iii) Kiest een overheid ervoor om *een eigen aparte (nieuwe) pensioenregeling* te hebben dan is de beslissing ten aanzien van de inhoud van de regeling een beslissing van de individuele overheid, afgestemd met de werknemers van die overheid en vastgelegd in een wettelijke regeling of pensioenreglement.

Keuzemogelijkheden t.a.v. uitvoering van de regeling

Elk overheid dient ook een beslissing te nemen ten aanzien van de organisatie welke in de nieuwe staatkundige verhoudingen de pensioenregeling zal uitvoeren

- Ad (i) Als de overheden in de nieuwe staatkundige verhoudingen *een en dezelfde regeling* hebben dan volgt hieruit dat deze regeling door een en dezelfde organisatie wordt uitgevoerd.
- Hierbij kan er sprake zijn van een gezamenlijke pensioenuitvoerder waarbij elke overheid bestuurlijke verantwoordelijkheid heeft in de gezamenlijke pensioenuitvoerder;
  - Een ander alternatief is dat één overheid een organisatie opricht en dat de andere overheden zich via overeenkomst aansluiten bij deze pensioenuitvoerder.
- Ad (ii) Kiest een overheid ervoor om zich *aan te sluiten bij een reeds bestaande regeling/fonds* dan zal de organisatie die de regeling waarvoor gekozen is uitvoert, de pensioenuitvoerder zijn van de desbetreffende overheid
- Ad (iii) Indien elk overheid *een eigen aparte (nieuwe) pensioenregeling* heeft, dan kunnen ze ervoor kiezen om:
- een eigen uitvoeringsorganisatie op te zetten of om;
  - de uitvoering van de eigen pensioenregeling uit te besteden aan een reeds bestaande uitvoeringsorganisatie.

Bij de eventuele keuze voor een eigen uitvoeringsorganisatie dient er wel rekening mee te worden gehouden dat er een kritieke massa is van een minimaal aantal deelgenoten wil een pensioenfonds succesvol en levensvatbaar zijn.

Mogelijke scenario's voor APNA in de nieuwe situatie

De keuze van de overheden ten aanzien van de inhoud van hun regeling, de beslisstructuur betreffende de inhoud van de regeling en de uitvoering van de regeling zijn bepalend voor de positie van APNA in de nieuwe staatkundige verhoudingen.

- Ad (i) Indien de overheden kiezen voor een en dezelfde regeling uitgevoerd door APNA dan kan het zijn dat:
- APNA een gezamenlijke organisatie is van de aangesloten overheden waarbij alle overheden bestuurlijke verantwoordelijkheid dragen in APNA:
  - APNA van één overheid is welke overheid bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt voor APNA waarbij middels overeenkomsten met de overige overheden APNA ook voor hun uitvoering zorg draagt.

- Ad (ii) De keuze van een overheid om zich aan te sluiten bij *een reeds bestaande regeling / fonds* betekent dat er geen relatie zal zijn tussen APNA en deze overheid.
- Ad (iii) Kiezen voor een eigen aparte (nieuwe) pensioenregeling uitgevoerd door APNA geeft dezelfde alternatieven als hierboven:
- APNA is een gezamenlijke organisatie van alle aangesloten overheden;
  - APNA is van één overheid die middels overeenkomsten ook voor de uitvoering t.b.v. de overige overheden zorg draagt.

Gevolgen voor de boedel van APNA

De nieuwe staatkundige verhoudingen brengen met zich mee dat de tot elk eilandgebied behorende boedel geïdentificeerd moet worden. Afhankelijk van de keuze van de overheden zal dit ook tot daadwerkelijke verdeling leiden.

- Ad (i) Indien in de nieuwe situatie een dezelfde regeling voor alle overheden uitgevoerd wordt door APNA, dan is er wel afscheiding van vermogen nodig maar is er geen uitkering van de toebehorende boedel noodzakelijk.
- Ad (ii) Als gekozen wordt voor aansluiting bij een reeds bestaande regeling / fonds dan is er geen relatie tussen APNA en de eilanden en zal er een daadwerkelijke verdeling van de boedel moeten plaatsvinden.
- Ad (iii) - Als er gekozen worden voor nieuwe eigen aparte regelingen maar uitgevoerd door APNA, dan dient het vermogen van elke overheid gescheiden te worden van de rest, maar is er geen feitelijke verdeling van het vermogen nodig.
- Wordt de aparte regeling van een overheid uitgevoerd door een andere organisatie niet zijnde APNA dan is er geen relatie tussen APNA en het desbetreffende eilandgebied. Bij dit alternatief is zowel afscheiding van het vermogen als daadwerkelijke uitkering van de toebehorende boedel noodzakelijk.

BIJLAGE III

Verdeelsleutel APNA inclusief aantallen